

Lægedæknings- undersøgelse for 2021

10.09.2020

Lægedækningsundersøgelse for 2021

1. Introduktion

Regionen vurderer og fastsætter hvert år kapaciteten i almen praksis for at sikre lægedækning til alle regionens borgere det kommende år. Som udgangspunkt for denne fastsættelse skal regionen jf. Overenskomst for almen praksis §3, foretage en høring af alle almen praksis i regionen. I høringen skal de enkelte praksis bl.a. kunne tilkendegive ønsker til antallet af patienter. Høringen har til formål at synliggøre en uudnyttet behandlingskapacitet, som kan inddrages i planlægningen.

Regionen har gennemført denne høring som en spørgeskemaundersøgelse.

Spørgeskemaundersøgelsen er sendt til alle almen praksis i regionen med mulighed for at afgive ét samlet svar pr. praksis. Undersøgelsen fandt sted i perioden 26. august til 16. september 2020.

I undersøgelsen skal der, ifølge overenskomsten, spørges om hvor mange patienter praksis højst ønsker tilmeldt. Hver praksis får derfor et spørgeskema, hvor praksis' individuelle data og aftaler om patienttal fremgår.

I undersøgelsen indgår herudover nogle få spørgsmål formuleret af Praksisplanudvalget.

I denne rapport sammenstilles resultater vedr. ønsker til maksimalt antal tilmeldte patienter med blandt andet data for befolkningsudviklingen og det aktuelle antal patienter tilmeldt almen praksis i regionen.

2. Forenklet lægehøring i 2020

Som følge af de ekstraordinære omstændigheder i praksis i forbindelse med håndteringen af COVID-19 er dette års lægehøring gennemført i en forenklet version.

Den forenkledte høring omfatter spørgsmål, der handler om lægernes ønsker til minimum og maksimum (åbnegrænse og lukkegrænse) antal tilmeldte patienter, samt spørgsmål vedr. lægernes eventuelle planer om ophør. Lægerne har i denne sammenhæng haft mulighed for at supplere deres besvarelse med tekstbemærkninger.

Forenklingen af undersøgelsesdesignet indebærer, at en række tidligere stillede spørgsmål ikke indgår i undersøgelsen i 2020. Dette gælder bl.a. spørgsmål vedr. henvisninger til kommunale forebyggelsestilbud og anvendelse af SOFT-portalen på Sundhed.dk, spørgsmål om samarbejde med andre praksis og spørgsmål om faggrupper ansat i praksis.

Dette års lægedækningsundersøgelse er blevet revurderet bl.a. i forhold til formulering af spørgsmålet vedr. ønske til maksimalt antal patienter. Undersøgelsesdesignet er blevet forberedt i en arbejdsgruppe med repræsentanter fra PLO-Hovedstaden, kommunerne og regionen. Arbejdsgruppen fremlagde et nyt design for spørgsmål og behandling af besvarelser for Praksisplanudvalget i juni 2020. Dette design ligger til grund for denne undersøgelse.

Med den nye måde at spørge til ønsker om antal patienter, har det været hensigten at opnå mere entydige besvarelser og dermed en forbedring af lægedækningsundersøgelsen som planlægningsværktøj i forhold til at sikre lægedækning. Bilag 2 viser en oversigt over det anvendte spørgeskema i undersøgelsen.

Som følge af den forenkede høring blev besvarelsesperioden i år sat til tre uger modsat tidligere år, hvor lægerne har haft fire uger til at besvare spørgeskemaet. Svarprocenten blev 72, hvilket er på niveau med tidligere år.

Vejledning af lægerne i forbindelse med besvarelse af årets lægehøring

Erfaringer fra tidligere høringer har vist praksis' behov for et bedre kendskab til begreberne 'lukkegrænse' og 'åbnegrænse', samt reglerne om antal patienter. Høringen understøttes derfor i år af målrettet information til lægerne om dette. Samtidig er der i spørgeskemateksten opfordret til at praksis i deres besvarelser vælger at indsnævre forskellen mellem åbnegrænse (minimum antal patienter, som kan tilmeldes praksis) og lukkegrænse (maksimum antal patienter, der kan tilmeldes), med det formål at opnå en mere stabil praksisdrift. Praksis kan på den måde sikre sig mod pludselig stor tilgang eller fald i antallet af patienter.

Anvendelse af besvarelser

Besvarelserne er, som ved sidste års undersøgelse, forpligtende for praksis. Det vil sige at regionen, efter aftale mellem parterne, ændrer lukkegrænser og åbnegrænser i overensstemmelse med lægernes svar. Således at praksis, hvor det er relevant, kan åbnes for yderligere patienter.

3. Baggrundsinformation om almen praksis i Region Hovedstaden

Udvikling i antal patienter tilmeldt praksis

Antallet af patienter (gruppe 1-sikrede borgere) tilmeldt almen praksis i Region Hovedstaden er fra 2019 til 2020 steget med 7.859, svarende til 0,4 procent. Der er i perioden sket en stigning i alle regionens planområder på nær planområde Bornholm, hvor der ses et lille fald. Den største stigning ses i planområde Byen, som er steget med 4.147 antal patienter svarende til 0,9 procent.

Tabel 1: Antal tilmeldte patienter fordelt på planområder i perioden 2017-2020

Planområde	Antal patienter 2017	Antal patienter 2018	Antal patienter 2019	Antal patienter 2020	Difference 2019-2020	
					Antal	Procent
Bornholm	39.526	39.548	39.550	39.479	- 71	-0,2%
Byen	476.060	476.984	482.016	486.163	4.147	0,9%
Midt	472.619	479.851	482.328	483.721	1.393	0,3%
Nord	319.527	320.870	321.772	322.233	461	0,1%
Syd	510.715	517.210	523.225	525.154	1.929	0,4%
Hovedtotal	1.818.447	1.834.463	1.848.891	1.856.750	7.859	0,4%

Kilde: NOTUS Regional pr. 1. oktober det pågældende år.

Udvikling i antal kapaciteter

I perioden 2017 til 2020 har Region Hovedstaden udvidet med 50 nye kapaciteter. I 2020 er der udvidet med 9 kapaciteter. Tabel 2 viser udvidelsen med nye kapaciteter år for år.

Tabel 2: Årlig udvidelse af kapaciteten i Region Hovedstaden i perioden 2017-2020 (antal)

	2017	2018	2019	2020	Hovedtal
Nye kapaciteter	13	17	11	9	50

Aktive kapaciteter

Antallet af kapaciteter er det antal læger der, jævnfør beslutning i regionen, kan arbejde fuld tid i praksis. En aktiv kapacitet er en kapacitet, der er tildelt en praksis, som behandler patienter.

Der er pr. 1. oktober 2020 1.093 aktive kapaciteter i almen praksis i Region Hovedstaden, hvilket er en stigning på 25 kapaciteter sammenlignet med 2019. De 25 kapaciteter er et større antal end de 9 kapaciteter, som der er udvidet med i 2019. Dette skyldes at processen med annoncering, tildeling af kapaciteten til en læge og etablering, ofte er en længerevarende proces på op til 1-1 ½ år. Det vil sige, at de 25 kapaciteter også inkluderer kapaciteter, som er blevet tildelt tidligere år, men som først er blevet aktive i 2020.

Den største stigning i antallet af aktive kapaciteter ses i planområde Byen, hvor udviklingen i antal patienter fra 2019-2020 også har været størst.

Tabel 3: Antal aktive kapaciteter fordelt på planområder i perioden 2017-2020

Planområde	Aktive kapaciteter 2017	Aktive kapaciteter 2018	Aktive kapaciteter 2019	Aktive kapaciteter 2020	Difference 2019-2020	
Bornholm	27	28	28	28	-	0%
Byen	261	258	262	272	10	4%
Midt	275	271	277	283	6	2%
Nord	199	197	200	202	2	1%
Syd	286	293	301	308	7	2%
Hovedtotal	1.048	1.047	1.068	1.093	25	2%

Kilde: NOTUS Regional pr. 1. oktober det pågældende år.

Ubesatte kapaciteter

47 kapaciteter ud af 1.093 aktive kapaciteter i 2020 er ubesatte og dermed ikke tilknyttet en navngiven læge.

En ubesat kapacitet er en aktiv kapacitet, som har tilknyttet et antal patienter, og som er blevet tildelt en praksis, men hvor der ikke er en læge til at varetage det antal patienter, som følger med kapaciteten.

Når der er ubesatte kapaciteter, skyldes det, at det ofte er vanskeligt for praksis at rekruttere en læge til kapaciteten. Ubesatte kapaciteter ses i praksis, hvor en læge er gået på pension, men der endnu ikke er fundet en ny kompagnon eller ansat læge til den afdøde læges kapacitet. Ubesatte kapaciteter ses også i praksis, som har ansøgt og fået tildelt en ekstra kapacitet, og aktiverer kapaciteten, før der er fundet en ekstra læge til kapaciteten.

Der ses en markant stigning i antal ubesatte kapaciteter sammenlignet med forrige år. Det antages at den betydelige stigning i antallet af ubesatte kapaciteter skyldes de udvidelser af kapaciteten, som har fundet sted inden for de seneste år.

Tabel 4: Antal ubesatte aktive kapaciteter fordelt på planområder i 2020

Planområde	Ubesatte kapaciteter 2017	Ubesatte kapaciteter 2018	Ubesatte kapaciteter 2019	Ubesatte kapaciteter 2020
Bornholm	2	2	5	6
Byen	5	6	5	10
Midt	5	6	10	11
Nord	1	1	0	4
Syd	8	7	13	16
Hovedtotal	21	22	33	47

Kilde: NOTUS Regional pr. 1. oktober det pågældende år.

Kapaciteter på vej

Kapaciteter på vej er ikke aktive – det vil sige, de modtager endnu ikke patienter. Det er kapaciteter, som regionen opslår til besættelse, fx nye kapaciteter, der opslås som en udvidelse af den samlede kapacitet i forbindelse med den årlige vurdering af lægedækningen eller kapaciteter, som regionen har fået tilbage, når en læge ophører uden at overdrage sin kapacitet til en anden læge. Det er også kapaciteter, som efter opslag er tildelt læger, der endnu ikke modtager patienter.

Pr. 1. oktober 2020 er der i Region Hovedstaden 23 kapaciteter på vej. Der er flest kapaciteter på vej i planområde Syd.

Tabel 5: Antal ikke-aktive kapaciteter fordelt på planområder i 2020

Planområde	Kapaciteter i opslag eller proces herom	Tildelte, ikke-aktive kapaciteter	Total ikke-aktive kapaciteter
Bornholm	0	0	0
Byen	2	5	7
Midt	2	0	2
Nord	0	1	1
Syd	1	12	13
Hovedtotal	5	18	23

Note: Opgjort pr. 1 oktober 2020

Det kan tage op til 1-1 ½ år fra annoncering af en ledig kapacitet, til kapaciteten er aktiveret og tager patienter. Der går tid med opslag og tildeling til ansøgende læge. Herefter får lægen som hovedregel ni måneder til at etablere sig.

Udvikling i antal patienter pr. kapacitet

I perioden 2019 til 2020 er der sket et fald i det gennemsnitlige antal patienter pr. kapacitet for hele Region Hovedstaden på 2 procent svarende til 32 patienter pr. kapacitet jf. tabel 6. Det største fald i det gennemsnitlige antal patienter pr. kapacitet ses i planområde Byen, imens der ses et mindre fald i planområderne Syd og Midt. Det gennemsnitlige antal patienter pr. kapacitet er næsten uændret i planområde Nord og Bornholm.

Tabel 6: Antal patienter pr. kapacitet fordelt på planområder i perioden 2017-2020

Planområde	Antal patienter pr. kapacitet 2017	Antal patienter pr. kapacitet 2018	Antal patienter pr. kapacitet 2019	Antal patienter pr. kapacitet 2020	Difference	
					Antal	Procent
Bornholm	1.464	1.412	1.413	1.410	- 3	-0,2%
Byen	1.824	1.849	1.840	1.787	- 53	-2,9%
Midt	1.719	1.771	1.741	1.709	- 32	-1,8%
Nord	1.606	1.629	1.609	1.595	- 14	-0,9%
Syd	1.786	1.765	1.738	1.705	- 33	-1,9%
Hovedtotal	1.735	1.752	1.731	1.699	- 32	-1,9%

Kilde: NOTUS Regional pr. 1. oktober det pågældende år.

Resultater for lægedækningsundersøgelsen for 2021

Spørgeskemaundersøgelsen opnåede en svarprocent på 72 procent. Som det fremgår af tabel 7, er svarprocenten omtrent som ved sidste års høring.

Tabel 7: Svardeltagelse på årlige høringer fordelt på planområder i perioden 2017-2020

Planområde	Svarprocent høring 2016	Svarprocent høring 2017	Svarprocent høring 2018	Svarprocent høring 2019	Svarprocent høring 2020	Antal praksis, der har besvaret	Antal praksis i alt
Bornholm	75%	67%	91%	100%	100%	11	11
Byen	71%	70%	77%	68%	71%	122	172
Midt	70%	70%	76%	71%	73%	119	163
Nord	64%	73%	76%	80%	75%	71	95
Syd	69%	68%	82%	74%	71%	122	173
Hovedtotal	69%	70%	78%	73%	72%	445	614

Note: Antal praksis er opgjort via NOTUS Regional pr. 24/9-2020

Ønsker til antal patienter tilknyttet praksis

Tabel 8 viser dette års resultater vedr. lægernes ønsker til maksimalt antal patienter, sammenholdt med resultaterne fra forrige års undersøgelser. Det ses, at de 72 procent praksis, som har besvaret undersøgelsen, i gennemsnit maksimalt ønsker 1.801 patienter pr. kapacitet. Det er flere patienter pr. kapacitet end tilkendegivet ved høringen året før, hvor de besvarende læger i gennemsnit ønskede maksimalt 1.759 patienter pr. kapacitet (Se lægedækningsundersøgelsen for 2020). Når dette tal anvendes i rapporten, vil det fremgå med betegnelsen ”Høringssvar 2020”.

Da ikke alle praksis har besvaret lægedækningsundersøgelsen, er der – i lighed med tidligere år – indsat et estimat for de praksis, som ikke har svaret. Estimatet for de ikke-besvarende praksis udgøres af praksis’ aktuelle antal patienter, undtaget er de praksis som aktuelt har under 1.600 patienter – for disse indsættes værdien 1.600. Samme fremgangsmåde er anvendt i 2019. I 2017 og 2018 har 1.600 patienter pr. kapacitet været indsat for alle ikke-besvarende praksis.

Hvor opgørelsen baserer sig på høringssvarene inkl. estimat betegnes opgørelsen ”Høringssvar 2020 (inkl. estimat)”.

Tabel 8: Ønsker om maksimalt antal patienter pr. kapacitet fordelt på planområder i perioden 2017-2020 (høringssvar)

Plan-område	2017		2018		2019		2020				
	Høringssvar		Høringssvar		Høringssvar		Høringssvar		Patienter pr. kapacitet *	Difference høringssvar og patienter pr. kapacitet	
	(Inkl. estimat)	70%	(Inkl. estimat)	78%	(Inkl. estimat)	73%	(Inkl. estimat)	72%		(Inkl. estimat)	72%
Bornholm	1.343	1.418	1.320	1.402	1.447	1.695	1.400	1.400	1.410	- 10	- 10
Byen	1.737	1.873	1.790	1.868	1.839	1.768	1.908	1.915	1.787	120	128
Midt	1.692	1.802	1.749	1.808	1.783	1.845	1.831	1.825	1.709	121	116
Nord	1.634	1.702	1.666	1.680	1.680	1.766	1.706	1.703	1.595	111	108
Syd	1.730	1.855	1.752	1.817	1.766	1.447	1.769	1.790	1.705	63	85
Hoved-total	1.693	1.805	1.733	1.790	1.764	1.759	1.799	1.801	1.699	100	102

Note: *Patienter pr. kapacitet, er det faktiske antal tilmeldte patienter pr. kapacitet i praksis pr. 1. oktober.

I opgørelsen for 'Høringssvar 2020 (72%)' er kun medregnet besvarende praksis' svar. Der er både medregnet ønsker om lavere og højere patienttal indenfor overenskomstens ramme.

Kapacitet i almen praksis på baggrund af lægehøringen i 2020

Hvis regionens samlede aktuelle kapaciteter på 1.116 var aktiveret og antallet af patienter pr. kapacitet var 1.799 (Høringssvar 2020 inkl. estimat), ville det være muligt at betjene 2.002.844 borgere.

Som tidligere beskrevet, forventes der løbende at være en andel af kapaciteterne, som er i proces (inaktive), hvorved de ikke betjener borgere. Med baggrund i erfaringer fra 2020 forventes dette at udgøre en størrelsesorden på ca. 10 af de i alt 1.116 kapaciteter i regionen.

Med udgangspunkt i dette, forventes 1.106 kapaciteter at kunne tage patienter i 2021. Hvis de resterende ikke-aktive kapaciteter, som forventes aktiveret i 2021, antages at tage normtallet på 1600 patienter pr. kapacitet, og de nuværende aktive kapaciteter forventes at kunne tage 1.799 patienter pr. kapacitet, vil det være muligt at betjene 1.986.844 (Antal kapaciteter ekskl. forventede antal kapaciteter i proces i 2021) borgere i 2021, jf. tabel 9.

Tabel 9: Samlet maksimal kapacitet i regionen i 2020

	Antal kapaciteter	Borgere det vil være muligt at betjene, hvis alle regionens læger havde det maksimalt ønskede antal patienter.
Aktive kapaciteter	1.093	1.966.044
Hvis alle aktuelle kapaciteter aktiveres	1.116	2.002.844
Antal kapaciteter ekskl. Forventede antal kapaciteter i proces i 2021	1.106	1.986.844
Forventet antal borgere i regionen i 2021	-	1.864.177

Note: Regionens aktive kapaciteter er opgjort pr. 1. oktober 2020. Antal borgere, det vil være muligt at betjene, er beregnet som antal kapaciteter gange høringsvar 2020 (inkl. estimat). De 23 inaktive kapaciteter er beregnet med normtal på 1600 patienter.

Antallet af tilmeldte patienter i regionen var 1. oktober 2020 1.856.750 jf. tabel 1. Antallet af borgere i regionen forventes at stige til 1.864.177 frem til udgangen af 2021.

Uudnyttet behandlingskapacitet som følge af dette års lægehøring

En del af den uudnyttede behandlingskapacitet skyldes bl.a., at en række lukkede praksis har tilkendegivet ønske om en højere lukkegrænse end deres nuværende antal patienter og derfor åbnes for tilmelding af patienter, og at en række åbne praksis har tilkendegivet ønske om en højere lukkegrænse. Jævnfør aftale mellem parterne om indeværende lægehøring ændres praksis' åbne/lukkestatus pr. 5. oktober, hvis praksis har tilkendegivet ønske om en højere lukkegrænse end praksis' aktuelt antal tilmeldte patienter. Det forudsættes, at praksis' ønsker ligger inden for overenskomstens rammer.

Besvarelsene fra praksis, som var lukket for tilgang af patienter, viser en uudnyttet behandlingskapacitet på i alt 19.499 patienter. Disse patienter fordeler sig på i alt 166 praksis, der åbner for tilgang. Den største uudnyttede behandlingskapacitet på 7.771 patienter ses i planområde Syd, fordelt på 59 praksis, der åbner for tilgang.

Spørgeskemaet var i 2020 formuleret på en ny måde, hvor der samtidig blev informeret om betydningen af lukkegrænser og åbnegrænser og der blev opfordret til at indsnævre forskellen mellem disse grænser med henblik på at opnå mindre udsving i antallet af tilmeldte patienter. Det antages at denne information har påvirket mange praksis til at besvare med ønske om en højere lukkegrænse kombineret med en lille difference til åbnegrænsen.

Tabel 10: Lukkede praksis – der ønsker at åbne for tilgang (høringssvar 2020)

Planområder	Antal lukkede praksis, som åbner for tilgang	Antal ekstra patienter praksis kan optage
Bornholm	-	-
Byen	53	5.606
Midt	38	3.404
Nord	16	2.718
Syd	59	7.771
Hovedtotal	166	19.499

Note: Opgjort pr. 17. september 2020. Opgørelsen indeholder udelukkede praksis, der har besvaret (72%), som hverken har dispensation, selektivt åbent eller er en delepraksis og som har ønsket en lukkegrænse og åbnegrænse indenfor overenskomstens rammer. Praksis' lukkegrænse ændres automatisk pr. 5 oktober 2020 og åbnes for tilgang af patienter.

Besvarelsene fra praksis, som var åbne for tilgang af patienter ved besvarelsen, viser en uudnyttet behandlingskapacitet svarende til i alt 50.956 sikrede. Her er indregnet både ønsker om lavere og højere lukkegrænser.

Tabel 11: Potentiel kapacitet - ønske om højere lukkegrænser i åbne praksis (høringssvar 2020)

Planområder	Antal åbne praksis	Antal ekstra patienter praksis kan optage
Bornholm	1	227
Byen	22	15.508
Midt	27	15.599
Nord	28	11.861
Syd	16	7.761
Hovedtotal	94	50.956

Note: Opgjort pr. 17. september 2020. Antal ekstra patienter er for åbne praksis beregnet som differencen mellem den ønskede lukkegrænse og praksis' aktuelle patienttal. Opgørelsen indeholder udelukkede praksis, der har besvaret (72%), som hverken har dispensation, selektivt åbent eller er en delepraksis og som har ønsket en lukkegrænse og åbnegrænse indenfor overenskomstens rammer. Praksis' lukkegrænse ændres automatisk pr. 5 oktober 2020 og forbliver åben for tilgang indtil lukkegrænsen nås.

Udover disse ønsker til højere maksimalt antal patienter, som kan effektueres inden for overenskomstens rammer, har et antal praksis ønsket at ændre deres lukkegrænse eller åbnegrænse til antal patienter, som ikke umiddelbart kan imødekommes. Disse besvarelses sagsbehandles og resultatet opgøres efterfølgende.

I høringen er praksis blevet opfordret til at tage stilling til deres åbnegrænse, så praksis kan få et mindre spænd mellem lukkegrænsen og åbnegrænsen og dermed få et mere stabilt antal patienter. Tabel 12 viser, at praksis i forbindelse med høringen gennemsnitligt har mindsket spændet mellem åbnegrænsen og lukkegrænsen fra 432 patienter til 138 patienter, hvilket svarer til, at praksis i gennemsnit har mindsket spændet med 294 patienter i forbindelse med høringen. Praksis, som har besvaret høringen (72%), har i gennemsnit ønsket en åbnegrænse på 1.677 patienter pr. kapacitet. Dette er 127 patienter mere i gennemsnit end normtallet på 1.550 patienter pr. kapacitet, som er den lavest mulige åbnegrænse jf. overenskomsten.

Tabel 12: Spænd mellem åbegrænse og lukkegrænse i praksis

Planområde	Antal praksis*	Gennemsnitligt spænd mellem åbegrænse og lukkegrænse pr. kapacitet		
		Før høring	Efter høring	Difference
Bornholm	3	417	39	-378
Byen	96	417	149	-268
Midt	83	469	139	-329
Nord	46	497	128	-369
Syd	92	383	133	-251
Hovedtotal	320	432	138	-294

Note: *Inkluderet i opgørelsen er praksis, som har besvaret spørgeskemaet (72%) og som har ønsket en åbegrænse og lukkegrænse indenfor overenskomstens rammer. Ekskl. praksis med dispensation, selektivt åbent eller delepraksis.

Læger med planer om at stoppe i almen praksis

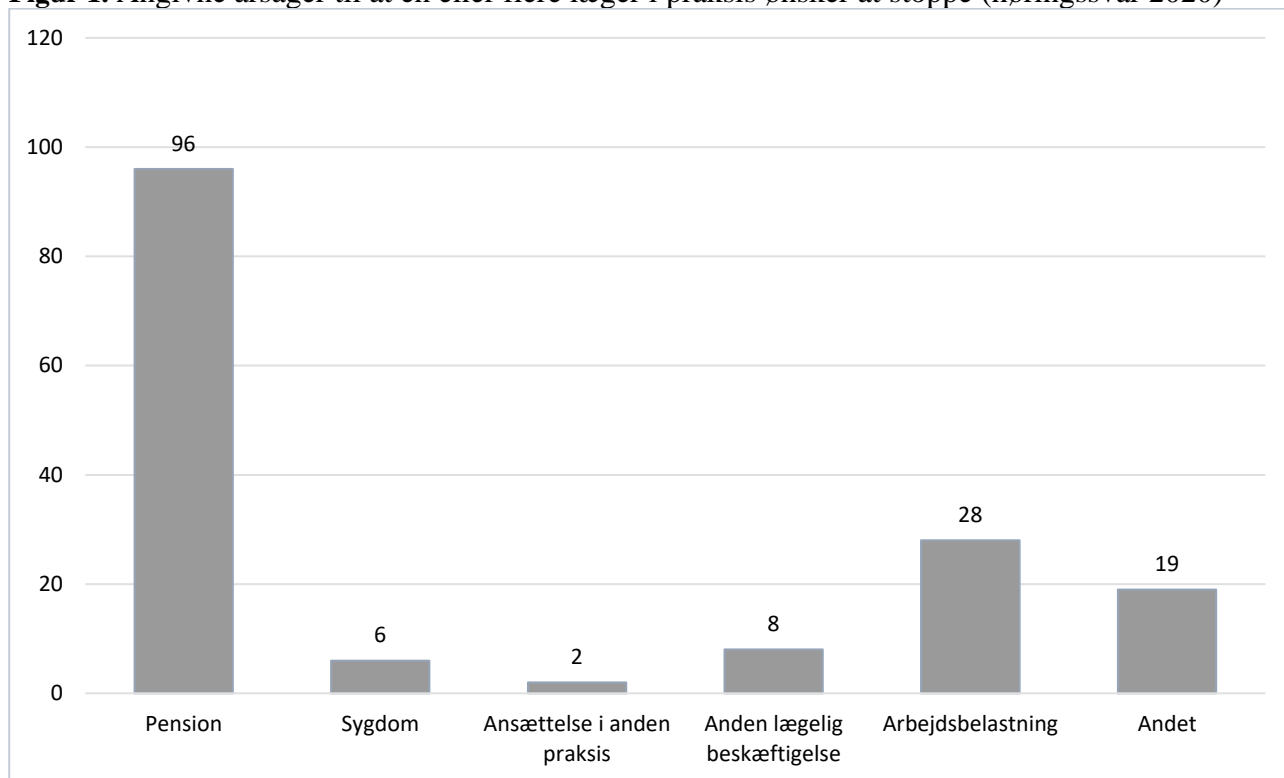
I alt 125 praksis har tilkendegivet, at én eller flere læger har planer om at stoppe i almen praksis indenfor en femårig periode, jf. tabel 12. Der er flest læger, som har planer om at stoppe i almen praksis i planområde Syd. I bilag 1 ses en fordeling på regionens planlægningsområder.

Tabel 13: Praksis, der har angivet at en eller flere læger ønsker at stoppe i almen praksis inden for de næste fem år fordelt på planområder (høringssvar 2020)

Planområde	I det kommende år	Indenfor de næste 2-3 år	Inden for de næste 4-5 år	Total
Bornholm	0	3	2	5
Byen	3	9	18	30
Midt	10	11	10	31
Nord	10	7	5	22
Syd	9	11	17	37
Total	32	41	52	125

Praksis, der har tilkendegivet, at én eller flere læger har planer om at stoppe i almen praksis blev i lægehøringen spurgt til årsagen til ophør. Som det fremgår af figur 1, er pension den hyppigste årsag til ophør efterfulgt af arbejdsbelastning.

Figur 1. Angivne årsager til at en eller flere læger i praksis ønsker at stoppe (høringssvar 2020)

Note: Praksis kan have angivet mere end ét svar.

19 praksis har angivet, at der er andre årsager end de nævnte kategorier, til at én eller flere læger i praksis har planer om at ophøre. I tabel 13 fremgår en kondenseret oversigt over indkomne svar fra praksis, der har svaret 'andet' til spørgsmålet om årsager til ophør.

Tabel 14: Kondenserede svar fra praksis, der har angivet 'andre årsager' til at en eller flere praksis ønsker at stoppe (høringssvar 2020)

Angivne årsager i kategorien 'andet'
Ønske om nedsat tid
For meget administration og kontrol
Opsigelse fra nuværende lokaler
Dårlige muligheder for afholdelse af ferie
Ønske om at indgå i flermåndspraksis
Aftagende arbejdsglæde
Trafik og transport
Ønske om mere fritid
Opsplitning af praksis i to solopraksis

Note: Svarene er præsenteret i vilkårlig rækkefølge.

Table 15: Kondenserede svar fra praksis, der har angivet muligheder for at få lægerne til at blive længere i praksis (høringssvar 2020)

Muligheder for at få lægerne til at blive længere i praksis
Aflastning/mindre arbejdspress
Mulighed for nedsat patienttal/lavere lukkegrænse end 1600/færre antal sikrede pr. kapacitet
Mulighed for deltid/reduceret arbejdstid/en ugentlig fridag/ansættelse af vikarer til aflastning
Mindre administration og kontrol, og færre krav ovenfra. Mere patientarbejde
Mulighed for etablering af delepraksis
Tilskud til ekstra lægekapacitet og velkvalificeret personale
Mulighed for at blive vikar i egen praksis
Attraktiv seniorordning med gradvis overdragelse af klinik
Bedre helbred
Bedre aflønning
Samarbejde med flere læger
Bedre overenskomst

Note: svarene er præsenteret i vilkårlig rækkefølge

4. Konklusion

Lægedækningsundersøgelsen for 2021 viser, at der frem mod udgangen af 2021 vil være et samlet antal borgere i regionen på 1.864.177, og at regionen med den aktuelle kapacitet fraregnet kapaciteter forventet i proces (lig med 1.106 kapaciteter) vil have kapacitet til at varetage ca. 1.986.844 patienter. Dette er gældende, såfremt alle aktive kapaciteter modtager 1.799 patienter pr. kapacitet, som er det gennemsnitlige ønske til maksimalt antal patienter inkl. estimat for de ikke-besvarende praksis. I denne beregning af hvor mange borgere, der kan betjenes, indgår nye aktive kapaciteter med normtallet 1.600 patienter pr. kapacitet, og delepraksis og praksis med særlige aftaler om patienttal er indgår med det aftalte maksimale patienttal.

En del af den potentielle ekstracapacitet kommer fra, at en række praksis med lukket for tilgang af patienter på baggrund af deres ønske til lukkegrænse åbnes for tilgang af patienter, og at en række åbne praksis ønsker at ændre deres lukkegrænse.

Lægedækningsundersøgelsen viser, at regionen har tilstrækkelig med kapacitet til at dække behovet i 2021. Det kan dog ikke forventes, at den fulde uudnyttede kapacitet kan udnyttes. Dette skyldes, at ekstracapaciteten ikke altid er geografisk placeret, hvor behovet er. Dette gælder f.eks. planområde Nord, hvor 54 procent af praksis pr. 21. september 2020 er åbne for tilgang af patienter og undersøgelsen viser en potentiel ekstracapacitet svarende til over 14.000 patienter. Omvendt er det i planområde Syd, hvor 82 procent af praksis pr. 21. september er lukket for tilgang af patienter og undersøgelsen viser en potentiel ekstracapacitet svarende til over 15.000 patienter.

I dette års spørgeskema er der i teksten opfordret til at praksis med sin besvarelse vælger at indsnævre forskellen mellem åbnegrænse (minimum antal patienter, som kan tilmeldes praksis) og lukkegrænse (maksimum antal patienter, der kan tilmeldes). Baggrunden for denne opfordring er, at mange praksis har en stor forskel mellem disse grænser og dermed kan have store udsving i antal patienter. Det ses af besvarelsene, at mange praksis har fulgt opfordringen og efter deres besvarelse får et mere stabilt antal tilmeldte patienter. De besvarende praksis har i gennemsnit mindsket forskellen mellem åbnegrænse og lukkegrænse med 294 patienter pr. kapacitet. Denne effekt betyder samtidig, at regionen kan beregne og vurdere lægedækningen med større sikkerhed end tidligere.

5. Bilag til lægedækningsundersøgelsen

1. a. Lægedækningsundersøgelse 2021. Oversigt. – *Separat bilag*
1. b. Fordeling af potentiel ekstracapacitet.
1. c. Fordeling af praksis, hvor en eller flere læger har planer om at stoppe i praksis.
2. Spørgeskema anvendt i lægedækningsundersøgelsen for 2021.

Bilag 1. b. Fordeling af potentiel ekstrakapacitet.

Potentiel kapacitet fra lukkede praksis – der ønsker at åbne for tilgang (høringsvar 2020)

Plan-/planlægningsområde	Antal lukkede praksis, som åbner for tilgang	Antal ekstra patienter praksis kan optage	Forventet befolkningstilvækst 2020-2025
Byen	53	5.606	4.302
Bispebjerg	7	629	433
Brønshøj-Husum	5	737	664
Frederiksberg	10	711	212
Indre By	9	1.405	849
Nørrebro	5	503	-647
Vanløse	4	373	49
Østerbro	13	1248	2.950
Midt	38	3.404	4.907
Ballerup	3	53	250
Egedal	1	7	328
Furesø	4	197	732
Gentofte	7	603	-683
Gladsaxe	7	788	1.254
Herlev	4	269	537
Lyngby-Taarbæk	4	417	312
Rudersdal	5	478	127
Rødovre	3	592	2.051
Nord	16	2.718	3.287
Allerød	1	16	719
Frederikssund	1	241	421
Gribskov	1	251	-34
Halsnæs	2	677	404
Helsingør	7	871	520
Hillerød	3	362	967
Hørsholm	1	300	-220
Syd	59	7.771	33.312
Albertslund	3	149	-199
Amager	17	2.619	13.049
Brøndby	2	118	102
Dragør	1	24	178
Glostrup	4	418	464
Hvidovre	5	783	859
Høje-Taastrup	4	29	583
Tårnby	9	1.373	215
Valby	8	1669	4.088
Vallensbæk	2	262	697
Vesterbro	4	327	12.694
Hovedtotal	166	19.499	-

Potentiel kapacitet - ønske om højere lukkegrænser i åbne praksis (høringssvar 2020)

Plan-/planlægningsområde	Antal åbne praksis	Antal ekstra patienter praksis kan optage	Forventet befolkningstilvækst 2020-2025
Bornholm	1	227	-119
Bornholm	1	227	-119
Byen	22	15.508	4.302
Bispebjerg	4	2.845	433
Frederiksberg	9	7.565	212
Nørrebro	1	-56	-647
Vanløse	1	191	49
Østerbro	7	4.963	2.950
Midt	27	15.599	4.907
Ballerup	2	259	250
Egedal	1	234	328
Furesø	3	1935	732
Gentofte	3	1.827	-683
Gladsaxe	2	902	1.254
Herlev	1	836	537
Lyngby-Taarbæk	7	2.720	312
Rudersdal	5	3.040	127
Rødovre	3	3.846	2.051
Nord	28	11.861	3.287
Allerød	2	153	719
Fredensborg	2	1.827	511
Frederikssund	3	1218	421
Gribskov	5	3.654	-34
Halsnæs	2	314	404
Helsingør	5	2.465	520
Hillerød	4	1443	967
Hørsholm	5	787	-220
Syd	16	7.761	33.312
Albertslund	2	969	-199
Brøndby	2	248	102
Dragør	1	18	178
Hvidovre	2	1652	859
Høje-Taastrup	5	3.249	583
Ishøj	1	1210	583
Valby	1	2	4.088
Vesterbro	2	413	12.694
Hovedtotal	94	50.956	-

Bilag 1.c. Fordeling af praksis, hvor en eller flere læger har planer om at stoppe i praksis

Planområde/ planlægningsområde	Ja, inden for det kommende år	Ja, inden for de næste 2-3 år	Ja, inden for de næste 4-5 år	Total
Bornholm		3	2	5
Bornholm		3	2	5
Byen	3	9	18	30
Frederiksberg	2	1	4	7
København	1	8	14	23
Midt	10	11	10	31
Ballerup	3	3		6
Egedal		1	1	2
Furesø	1		2	3
Gentofte	1	4	2	7
Gladsaxe	2	1	1	4
Lyngby-Taarbæk		1	2	3
Rudersdal	3	1	2	6
Nord	10	7	5	22
Allerød			2	2
Fredensborg	1	1		2
Frederikssund	3	1		4
Gribskov	2		1	3
Halsnæs	2	1		3
Helsingør	1	2	1	4
Hillerød		1	1	2
Hørsholm	1	1		2
Syd	9	11	17	37
Albertslund	1		2	3
Brøndby	1	2	1	4
Glostrup		2		2
Hvidovre	2		2	4
Høje-Taastrup	1	1	2	4
Ishøj	1		1	2
København	2	4	7	13
Tårnby	1	1	2	4
Vallensbæk		1		1
Hovedtotal	32	41	52	125

Bilag 2. Spørgeskema anvendt i lægedækningsundersøgelsen for 2021

Kære [praksisbetegnelse]

Høring af almen praksis i forbindelse med lægedækning for 2021

Regionen gennemfører den årlige lægedækningshøring med det formål at afdække kapaciteten i almen praksis. Høringen er fastsat i overenskomst om almen praksis §3.

Undersøgelsen vil derudover blive brugt i Praksisplanudvalgets arbejde for at sikre lægedækningen i de kommende år.

Der skal udfyldes ét skema pr. praksis. Det vil sige, at praksis med flere læger skal svare samlet. Det er derfor en god ide at drøfte spørgsmålene med de evt. andre læger i praksis inden besvarelse.

Spørgeskemaet omfatter to spørgsmål:

- I det første spørgsmål ønsker regionen at vide, hvilke eventuelle ændringer praksis ønsker i forhold til praksis' lukkegrænse og åbnegrænse (hvor mange patienter praksis højst og mindst ønsker tilmeldt).
- Hensigten med det andet spørgsmål er at indhente viden om lægers eventuelle planer om at stoppe i praksis.

Besvarelsen er ikke anonym, men oplysninger fra praksis behandles fortroligt, og data offentliggøres på aggregeret niveau. Det er aftalt, at PLO-Hovedstadens sekretariat har adgang til data fra undersøgelsen.

Antal patienter

Aktuelle informationer om din/jeres praksis (data pr. 24.8.2020):

Antal kapaciteter: [x]

Aktuelt antal tilmeldte patienter: [x]

Antal tilmeldte patienter pr. kapacitet: [x]

Nuværende lukkegrænse: [x]

Nuværende åbnegrænse: [x]

Praksisform: [x]

Eventuel dispensation vedr. antal tilmeldte patienter: [x]

Aktuelt åben eller lukket for tilgang af patienter: [x]

Eventuelt selektivt åbent: [x]

Lukkegrænse og åbnegrænse

Lukkegrænsen er det antal patienter, en praksis som maksimum ønsker at have, før der bliver lukket for tilgang. Regionen lukker for tilgang af patienter, når antallet af patienter når op til lukkegrænsen. Lukkegrænsen skal mindst være 1600 og højst 2700 pr. lægekapacitet i praksis, med mindre praksis har særlig tilladelse (Ved ønske om en særlig tilladelse, skal der sendes en ansøgning herom til regionen, hvorefter afgørelsen træffes i Samarbejdsudvalget).

Åbnegrænsen er det antal patienter, en praksis som minimum ønsker at have. Regionen åbner for tilgang af patienter, når antallet af patienter falder til åbnegrænsen. Åbnegrænsen kan ikke sættes lavere end 1550 pr. kapacitet i praksis, med mindre praksis har særlig tilladelse (Ved ønske om en særlig tilladelse, skal der sendes en ansøgning herom til regionen, hvorefter afgørelsen træffes i Samarbejdsudvalget).

Hvis afstanden mellem lukkegrænse og åbnegrænse er lille, kan praksis få en mere stabil praksisdrift. Praksis kan på den måde sikre sig mod pludselig stor tilgang eller fald i antallet af patienter. Afstanden mellem lukkegrænse og åbnegrænse kan sættes ned til 50 patienter, uanset antal kapaciteter i praksis.

Læs evt. mere om lukkegrænser og åbnegrænser her [LINK](#)

Spørgsmål om ønsker til antal patienter

Hvor mange patienter i alt vil praksis højst have tilmeldt (lukkegrænse)?

Angiv antal:

Hvor mange patienter i alt vil praksis mindst have tilmeldt (åbnegrænse)? Åbnegrænsen skal være mindst 50 patienter lavere end lukkegrænsen.

Angiv antal:

Tryk 'Næste' for at se hvad dine talsvar betyder i antal patienter pr. kapacitet i praksis!

Dit ønske til lukkegrænse betyder, at du højst ønsker [x] patienter pr. kapacitet.

Dit ønske til åbnegrænse betyder, at du ønsker mindst [x] patienter pr. kapacitet.

Hvis du ønsker at ændre dine svar, kan du gå tilbage ved at trykke 'Forrige'.

Bemærk:

Tallet, som du har indtastet som praksis lukkegrænse - dvs. antallet af patienter, som praksis højst vil have indmeldt, bliver angivet som praksis' nye lukkegrænse i yderregistret pr. 5.10.2020. Hvis praksis efterfølgende ønsker ændring af lukkegrænsen, kan dette ske ved henvendelse til regionen på tlf. 3866 6007 – tast 2 eller via mail: csuyderalmen@regionh.dk.

Og

Tallet, som du har indtastet som praksis åbnegrænse – dvs. antallet af patienter, som praksis mindst vil have tilmeldt, bliver angivet som praksis' nye åbnegrænse i yderregistret pr. 5.10. 2020. Hvis praksis efterfølgende ønsker ændring af åbnegrænsen, kan dette ske ved henvendelse til regionen på tlf. 3866 6007 – tast 2 eller via mail: csuyderalmen@regionh.dk.

Praksis' status som "åben" eller "lukket"

Hvis din praksis er lukket og du ønsker eller fastholder en lukkegrænse, som er højere end praksis' aktuelle antal patienter, vil praksis blive åbnet for tilgang. Ønsker du efterfølgende at lukke for tilgang, kan dette ske ved henvendelse til regionen på tlf. 3866 6007 – tast 2 eller via mail: csuyderalmen@regionh.dk.

Hvis din praksis er åben og du ønsker en lukkegrænse, som er mindre end dit aktuelle antal patienter, vil praksis blive lukket for tilgang.

Øvrige spørgsmål

Planlægger en eller flere læger i praksis at stoppe?

- (1) Ja, inden for det kommende år
- (2) Ja, indenfor de næste 2-3 år
- (3) Ja, indenfor de næste 4-5 år
- (4) Nej

Hvad er årsagen til, at en eller flere læger i praksis planlægger at stoppe?

Bemærk: Praksis kan blive kontaktet på baggrund af besvarelsen med henblik på en dialog vedr. lægernes planer om at stoppe.

Angiv gerne flere svar:

- (1) Pension (pga. alder)
- (2) Sygdom
- (3) Ansættelse i anden praksis
- (4) Anden lægelig beskæftigelse
- (5) Arbejdsbelastning
- (6) Andet - beskriv: _____

Er der noget, der kan få lægen eller lægerne til at blive længere i praksis?

Hvis 'Ja' uddyb:

- (1) Ja (uddyb venligst) _____
- (2) Nej

Nedenfor har praksis mulighed for at supplere med kommentarer til høringen

Tak for deltagelsen!

Hvis du vil kontrollere dine svar, kan du klikke dig tilbage i skemaet ved at trykke "Forrige".

Du kan udskrive spørgeskemaet ved at trykke på printerikonet, inden du trykker "Afslut".

Husk at trykke "Afslut" for at afsende din besvarelse! Når besvarelsen er sendt, vil du få vist regionens hjemmeside.

Praksis' lukkegrænse og åbnegrænse, samt status som "åben" eller "lukket" tilpasses efter din besvarelse med virkning pr. 5. oktober.

Dit svar vil herudover indgå i vurdering af lægekapaciteten i Region Hovedstaden i 2021, og i arbejdet for at sikre lægedækningen i regionen fremover.

Resultaterne af undersøgelsen forventes at foreligge ved udgangen af 2020. Resultater og data på aggregeret niveau offentliggøres herefter på sundhed.dk [LINK](#)

Se information om åbnegrænser og lukkegrænser med videre her [LINK](#)

Hvis I har spørgsmål til jeres åbnegrænse og lukkegrænse eller ønsker at ændre disse, kan du til enhver tid kontakte regionens økonomienhed/yderregistret på tlf. 3866 6007 – tast 2 eller via mail: csuyderalmen@regionh.dk 📧